

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто пост. ш.д. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нач. Редактор приймає
від 10—11 год. передпол.
Рубрика не зберігається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в гроші 5,000.000 Мп.
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол. Франції, Голландії, Бельгії 10 фр. Швейцарії 10 фр. Польщі 10 злотих. Чехословаччині 30 ч. кор. Румунії 100 лей. Югославії 50 д. Австрії 2.000.000 шп. Залив адреса 50000 шп.

В справі оголошень опортуністично до Адміністрації.
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
200.000 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Надії і сумніви.

Два великі факти принесла останні дні європейській політиці: смерть Леніна і кабінет англійської робітничої партії. З кожним з цих фактів, різні періоди, суспільні класи і партії зв'язують інші надії або невеселі сумніви. Життєво у добу, коли найважливіші події такі як смерть провідника держави або утворення нового кабінету, стають приточкою до дуже широких перспектив на тему переломового моменту в європейській політиці. З другого боку події, які в нормальних часах являються переломовими моментами в культурі даного народу й ніколи не займають основних судинних держав, такі події як революція, стають часто у вирішальній добу найважливішим фактом, від якого сумніви не ждуть багато. Як мало відбилась на європейській рівновазі революція в Італії, в Іспанії або в Греції!

Європейська преса є переповнена міркуваннями про можливість, які можуть вчинити в теперішній стані СРСР Союзів Республік і в загальній міжнародній констеляції в прикладом до влади соціалістичного уряду в такій елліпсовій державі як Англія. Ці міркування мають, окрім інших підстав, коли діло про внутрішні справи у Росії і про справи в Англії. Територія бувають російської держави не перестала бути державою найбільше нежданних несподіванок і тому в цій царині уява політика може дозволити собі на певну поетичну свободу. Всі згоджуються, що індивідуальність Леніна була великою і що не легко буде його наступником наслідувати його у тактиці, яка була висловом дуже своєрідних прикладів, незвичайно складних, немов би зроджених в атмосфері, середовищі та політичних умовах, що ніколи не повторяться. Та правда й те, що російська революція йшла такими звертаними стежками, психологія юрби і загально-європейське знесення традицій такої великої ролі в її успіхах, що хто зна, чи завтра не диктують успіху люде саме меншої індивідуальності як Ленін, але більше прирорвлені до домагань кожного менту, настроїв загалу і його проминаючих потреб.

За те, коли переходимо до перспектив англійської політики, то можемо сказати, що незалежно від сензаційного факту, що в історії англійського парламентаризму вперше стане керівництвом держави робітничої партії, проте діяльність цієї партії не може принести Європі сензаційних несподіванок. Партія, яка вважається на державну політику в такій країні як Англія, розуміє надто гарно межі в яких може дозволити собі на здійснення

своїх партійних ідей. Англійській соціалістичній партії в першій мірі патріотизма та державництва, що розуміють яку впливу Англії на світову політику і тому хотіли би закінчити її міжнародні прагнення. Якунебудь програму хотіли би пропонувати в закордонній політиці новий англійський уряд — він не звикати ніколи захитати основами внутрішнього ладу власної держави, які рішення про її новішу могутність.

Шкаво те, що англійська робітничої партії приступає до праці в головних ідеях менш-більше з цими самими надіями як починала свою діяльність колись російська робітничої партії під проводом Леніна. Вона вярить у відродження Європи шляхом мирового порозуміння народів. Правда, що остаточний ідеал, спільний їм, приймає зовсім ін-

ше значіння, коли зв'язати васоби, які вони йдуть до своєї мети. Англійський уряд, уже тим самим фактом, що є англійський — не може ніколи нищити ніякої організованої суспільної форми, а навпаки прагне всім сил, щоб підтримати кожну прояву політичного життя, яка може стати запорукою загальної консолідації сил. А проте ніяка доба не має права жити розмежаними надіями. Усе те що може стати засновком кращого завтра, мусять родитись поволі, довгою систематичною працею над зведенням ворожих елементів у нові суспільні форми в яких певели би гострі суперечності і конфлікти, що виринули в наслідок великої воєнної катастрофи. А така організаційна праця може прокладати наші, коли її супроводитиме одночасно критичний хист, вільний від фанатизму та злоби, повний справедливості для своїх ворогів і сумнівів супроти себе.

Ленін.

Московський мистрої перш смертю Леніна.

Берлінський „Руд.“ в 953 числі містить цікавий допис в Москві, що мавно важку та унікальну атмосферу в Москві на передодні смерті Леніна. А що цей лист мав незначайно характеристичне освітлення на московські керівні комуністичні круги в зв'язку з передбачуваною смертю головного стовпа і провідника російської революції та на їхню напружену, горячкову і тривожну нервовість, то подіємо його в цілості:

„Жити в нас стало зовсім невиносимо. Почалось все з арештування. Газети пишуть, що арештується лише спекулянтів та на ділі воно не так. Почування таке, що коли вже почалось, то й самі керівники влади не знають, як далеко сягне нова полоса терору. Арештування спрочинили велике переселення народів. Побойоючись, щоб його не арештували в Москві, їде громадянин до Харкова, де його менше знають, а в Харкова ніхто з тих самих причин не поспішає до Москви, хоч тепер туди не пускають.

Однак головна біда заключається не в арештуваннях, а в поголосах. Ми ними формально задоволюємось. Вас це може здивувати. Ви скажете: до поголосок давно час був призначитися. Запевнію Вас, що це, що тепер відбувається, не дається порівняти з ними. Бо ж з ранку до вечера нічого миного ви не почуєте крім поголосок. Відянки нікуди не можна заховається; ними пересичена вся атмосфера.

Найбільше говорять про Троцького і Леніна. Про Троцького істично до сто вярять. Його переселюють

з одного дому до другого. Одні твердять, що він живе в Кремлі, в чудовім монастирі, другі запевняють, що він є поза Москвою в якійсь маєтку Зубашіна, треті стоять на тім, що не в маєтку Зубашіна, а в домі Зубашова біля Червоних воріт. Одні напевно знають, що Троцький безнадійно хорий, ще інші в найпевніших джерел подають за правду, що він арештований, треті секретно шепчуть, що він опався, що його оточують вірні війська, проти яких Центральний Комітет компартії безсилний.

Ще більше дивні поголоски кружляють про Леніна. Однак вони не відзначаються такою фантастичною різноманітністю. Протиню з цього часу, як появилася в газетах вістка, що Ленін полого, розповсюдились вперті слухи про те, що він знаходиться в останніх судорогах. Вуора майже на всіх перехрестях говорилось навіть, що він помер і що комуністи покинули не можуть того виявити, бо мусять насамперед вирішити деякі основні питання між собою.

Не беруся судити, що є правдиве в усіх тих поголосах. Знадто вже всі заражені секретами і таємничістю, чого до тепер ніколи не було. Та дуже недвозначно відчувається якесь незвичайне напруження. Дуже непевно і не добре почувають себе чужинці. Кажуть, що багато чужинців, що скомпромітовані участю в російському червоному терорі, поспішно покидає Росію, босячись народного гніву. Побойоюся, що коли би дійсно дійшло до того, то „Ловецька Громада“ (себто чрезвычайка) покаже себе ще краще, як в попередніх роках.

Взагалі тривожно в нас, негарно. Довго це продовжиться не може.

Супроти нової підвищені ціни друкарських робіт бо аж на 30% змушені ми підвищити від ппн 25 ц. м. ціну одного примірника до

200.000 мп.
в місячну передплату до **5.000.000 мп.**

Передплатанки, що не вилатили ще передлатати мусять мати на увазі цю підwyżку.

В світлі абстрактних ідей комунізму і диктатури пролетаріату. Для Богатих і це ніщо. Та є одно слово, яке всі виконують вчистим тоном відмінним від звичайного а це Іл'я (Ленін). В ньому вичувається признание, поважання, а часто й Боготворення. Іл'я — це не звичайне призвище Леніна, а його титул або точніше деяка чванькуватість зоближення до голови більшовицького уряду. Це слово майже святе. „Іл'я сказав, Іл'я думає, Іл'я погодить“ — звучить безапелляційно.

Пам'ятаю, як по розмові з одним народним комісаром, який захоплювався Леніном, розповідав, як на ньому все трапляється, на поставлені мною питання: „значить, він диктатор?“ мій співбесідник зам'явся, відповів: „Колі хочете, то так! але диктатор розуму“.

Ленін жив у Кремлі, його канцелярія тужке біля салі засідань Совнаркому. В Кремль можна було діратися лише через одну браму. Всі інші були цілком позабраними. Він був тоді правдивою твердинею. Пам'ятаю свою першу поїздку до Совнаркому. Комісарський автономіль вїжджав до Кремлю. Біля брами червоноармійці Латинці переглядали перепустки і видно, що вони не можуть її перевірити, але вид автомобіля і обличчя приїзжого не будять в них підозріння і вони не сумніваються, що це свої. По другому боці брами цілковита пустеля немовби все вмерло. Частина площі перед будинком Совнаркому закидана лавками зі стрільнями, які знов лежать в повному непорядку. При вході до будинку ще одна перевірка перепусток. Ідемо довгими коридарами. На право і на ліво салі засідань суду, кімнати слідчих і т. п., але всюди повна тишина і пустка. При переході з поверхня на поверх знов перевірка перепусток. Совнарком мистився на останньому поверсі. Тая чути було за дверима голоси, стук машинки до писання і телеграфічних апаратів. Виходимо до кімнати, де кількох людей сидить чомусь на стільці. Це ждальня, в якій урядники вибікують входу до салі засідань. За дверима їде засідання Ради Народних Комісарів. З салі засідань два виходи: один по

Пр. 74.24. В імені Річпосполитої Польської! Суд окружний варшави як Трибунал цього поновлення не може.

§ 493 закону кримінального наказу дальною поновленням не може.